

ne je bilo ukradenih iz aktovke ob prički potovanja z avtomobilom 7500 Din.

Neznašna vročina in suša v Ameriki. Strahovita suša je zajela deset držav v Severni Ameriki, ki se razprostirajo v območju reke Missouri. Deževalo že ni nad 30 dni in vlada neznašna vročina. Suša je čisto uničila poljske pridelke in živila je radi pomanjkanja vode v obupnem stanju. Radi pomanjkanja vode pošiljajo farmarji živino v klavnice. Živila ni samo brez vode, ampak tudi brez krme, saj nudijo nepregledno obširni pašniki slike pogorišč. Po mestih je živiljenje kot izumrlo. Zaprte so šole in trgovine. Ljudje se skrivajo po klečeh. Po tovarnah delajo samo po par ur v nočeh. Radi vročine je zastalo gospodarsko živiljenje. Skoro vse reke in potoki so usahnili in postaja položaj z vsakim dnevom obupnejši. Če bo trajala suša še en teden, bo poginila vsa živila. Vodo deli ljudem oblast.

Tečaj za vojaško-glasbeno šolo v Veču je razpisani. To leto se sprejme 50 mladičev, starih od 14 do 16 let. Vsa pojasnila lahko dobite pri kapelniku Josipu Petroviču. Vsak dan od 9. do 11. ure v Narodnem domu, Maribor.

Prof. dr. Karl Glaser — Obris živiljenja in dela. Spisal dr. Dolar. Knjiga, ki nam prikazuje izrednega moža domoljuba, stane le 8 Din in se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pri nagnjenju k mašobi, protinu, sladkosećnosti izboljuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in crevesa in trajno pospeši prebavo.

Dr. med. Klara Kukovec, Krekova ulica 18, zoper redno ordinira.

732

Največje lobove zasledujejo na Angleškem s pomočjo avtomobilov, letal in radija.

denar, a ga je zmotil pri tem poslu nenadoma se vrnuli domači sin. Vlomilec je ubil veliko izložbeno šipo in srečno utekel, dasiravno se je hudo obrezal po roki na šipi. Dne 19. t. m. zvečer je videl nekdo na mostu v Sp. Dupleku, kako si je mlad človek povezoval ranjeno roko in je obvestil orožniško patruljo. Orožnikom je priznal prijeti, da se piše Milan Širok, je zbežal iz Gorice in se je ranil ob razbiti šipi v Mariboru. Orožniki so predali Široka mariborski policiji, kjer so ga zaslili. Širok je prišel v našo državo pred meseci. V Ljubljani je že bil zaprt radi špionaže ter izgnan v Avstrijo, odkopoder se je vrnil samovoljno v Jugoslavijo. Star je 30 let in po poklicu zdravniški sluga.

Huda posledica samomorilnega nama. V Ljutomeru pri posestniku Romanu Muratu služi za pastirja 55letni Franc Viher iz Radomščaka. Pritočenega pastirja je objel obup nad živiljenjem. Sklenil je samomor s pomočjo električnega toka z visoko napetostjo. Splezal je na stolp električnega daljnovidja iz Fale. Na vrhu stolpa in že prav blizu žic je omahnil in padel na tla skozi veje jelševja. Pri padcu ga je ena od vej tako oplazila po očesu, da bo najbrž ob vid.

Pojasnilo k uboju sosedu. V zadnji številki smo kratko poročali o uboju 37letnega posestnika in lovskega čuva Jakoba Perneka iz Gruškovja v Halozah. Sedaj je dokazano, da je ubil Perneka 52let stari sosed Jožef Kozel. Oba omenjena sosedata sta bila v sovraštvu. Sta se tudi tožarila in usodepolnega dne je prišlo med obema do prepipa, ker se je oglasil Pernek pri Kozebru in je zahteval vrnitev najdenega bitca. Po Kozelovi izpovedi je hotel lovski čuvaj Kozela ustreliti, a je pri ruvanju za puško padel na tla, nakar mu je iztrgal sosed orožje ter je začel mlatiti po Perneku tako dolgo s puškinim kopitom, da ga je zlomil in je zbiti obležal. Ko je pa sosed zmagovalec videl, da pobiti zopet dviga glavo, ga je obdelal še z motiko do smrti. Kozel je tako divjal, da ni mogel nikdo Perneku priskočiti na pomoč. Ubiti lovski čuvaj zapušča ženo in 3 otroke.

Trije tički na zatožni klopi. Dne 18. julija je imelo mariborsko sodišče opravka z mlado troperesno detejico, ki ne obeta nič dobrega. Obtoženi so priznali 13 večjih vломov in tatvin, katere so zagrešili po Slov. goricah. Ivan Slavinec iz Veličan je bil obsojen na 1 leto in 8 mesecev, Ivan Bratko od Šmiklavža na 1½ leta in Anton Peserl iz Brebrovnika na 9 mesecev strogega zapora.

Nepoboljšljiv. Anton Ljubša, 24letni delavec iz Maribora, je bil obsojen pred kratkim radi tatvin na 1 leto pogojno.

Kako postaneš milijonar?

Na ravnonar stavljeno vprašanje je dal pred kratkim odgovor ameriški milijonar Bowers, ki je dajal na svoj 50. rojstni dan radovednim časnikarjem pojasnila na razna vprašanja. Milijonar je pripovedoval: »Kot 20letni fantin sem pričel z razprodajo časopisov. To službo sem zgubil radi bolezni. Nato sem postal snažilec čevljev in kot tak sem si prihranil par sto dolarjev, za katere me je opeharil neki lopov. Pričel sem pomirjati posodo, povspel sem se do sluge v hotelu, študil sem z vsako paro, ne da bi bil privoščil najmanjšo zabavo. Ni sem pušil, ne pil in

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapisih rajnega prijatelja.

Vozili so seboj vse potrebno za filmanje izrednih dogodkov, živalskih posebnosti in sploh vsega, kar bi doživel med vožnjo ter med bivanjem in iskanjem po samotnih otokih. Če bi tudi zaklada ne našli, bi naj pokril izkupiček za potni film vse stroške ekspedicije. Raziskovalci niso bili vezani na čas vrnitve. Vso odgovornost sta prevzela poleg ladjskega kapitana oba brata družabnika John in Jack Stackleton. Člani ekspedicije so se pred odhodom do dobra med seboj spoznali, da spoprijateljili, da bi bil eden drugemu v resnično pomoč za slučaj potrebe in nevarnosti.

Začetkom aprila 1925 so ostavili gospodje Los Angeles in so se ukrcali na jahto »George Washington« v luki San Pedro, ki je pristanišče za Los Angeles.

Po odhodu na prosto morje pustimo našega rudarskega inžennerja, naj pripoveduje, kaj je na

tej lepi vožnji po Mehikanskem zapadnem morju videl ter doživel, ker o trpljenju na tem prvem lovnu na zaklad ne moremo govoriti. Beležke rajnega prijatelja o naslednji ekspediciji so pisane na udobno opremljeni ladji in radi tega jih primašam po možnosti dobesedno po nemškem izvirniku.

»Mehikansko morje ob solnčnem vzhodu, skozi celi dan, ob zatonu solnca ter v mesečno zvezdnati noči je v aprilu nepopisno čarobno. Povsem mirna vožnja ob pišu prav lahne sapice, ki je preganjala noč in dan morečo vročino, je poživelna nas vse, ki smo pluli s precejšnjo brzino, da doživimo med potjo ter na cilju nekaj posebnega, novega ter izrednega čemur bi se najčudil celi svet.

Vsi nezaposleni smo se rinili v kabino za zemljevide, kjer nam je razlagal kapitan, katere samotne otoke bomo videli, na katerih se izkrali, da proučimo ter filmamo izrednosti. V prvi vrsti je naglašal, da se odlikuje Mehikansko morje glede morskih velikanov. Nekatere od teh

Ko je šel Ljubša iz sodnega poslopja od razprave, je izmaknil pod sodiščem kolpo in je bil radi tega obsojen 18. julija nepogojno na 1 leto in so ga odvedli pazniki iz sodne dvorane v zapor.

Nehvaležni hlapец. Brezposelní Ivan Vuk je prišel letos januarja k posestniku Jožefu Krajncu v Lancovi vasi in prosil za delo. Dobri gospodar je vzel Vuka za hlapca, a ta mu je izmaknil iz omare izkupiček za vole — tri tisočake in pobegnil. Nehvaležnega hlapca so prijeli in 19. julija je bil v Mariboru obsojen na 14 mesecev strogega zapora.

Samomor mesarja. V Novem mestu se je ustrelil 32letni mesar in krčmar Jožef Pogorevčnik. Vzrok samomora neznan. Pogorevčnik je rodom iz Starega trga pri Slovenjgradcu in je že bil zaposlen svoj čas v Mariboru na Slovenskem trgu kot mesar, na Pobrežju in na Košakih.

*

Slovenska Krajina.

Tišina. V nedeljo 15. t. m. smo imeli pri nas slovesnost nove svete maše, ki jo je daroval Vsemogočnemu g. Alojzij Ščastec iz Sodiščec. Slavnostni pridigar je bil g. Bejek Janko, kaplan v Črensovcih, ki je v svoji pridihi povdral zvišenost duhovniškega stanu, težave in tolažbo v duh. stanu. Ljudi se je zbralo ob bližu in daleč zelo veliko. Naši ljudje zelo radi hodijo na nove maše in visoko cenijo ter spoštujejo vsakega novomašnika. — Tako po novi maši so uprizorili tišinski guslici lepo igro »Cvetina Borograjska«. Obisk je bil zelo dober in tudi igralci so podali svoje vloge v splošnem dobro. — Tudi fantov se je zbralo ob prilikih nove maše veliko. V Žokšovi gostilni na Tišini je bilo tudi nekaj fantov, ki so izvali prepir, pa bi skoraj »gor plaćali«. Orožniki so naredili red in menda je bilo tudi fantom dovolj.

Dolnja Bistrica. Veliko se je govorilo letos spomladi o regulaciji Mure. Spisali so skupaj že tudi delavce in trdilo se je, da je denar za regulacijo že na razpolago. Na javnem shodu se je povdarjalo, da se nam ni nič obljudljalo,

Romarjem na Brcjic.

Legitimacije smo razposlali. Ako jih bi kdo ne dobil, naj piše takoj po nje. Prijave so zaključene in prosimo, da ne pošljate ljudi na vlak, ki niso prijavljeni, ker bodo plačali dvojno kazeno. Legitimacije ne pozabite doma, na ednodni postaji jo dajte žigosati. Na Brcjah vemo na njo potrditi, da ste bili resjori. Glede otrok smo že pojasnili: do 4 let so povsem prosti, nad štiri plačajo kot vsak drasli. Vsa druga navodila dobite v vlaku.

Pripravljalni odbor.

temveč spravile, pa žal ne vidimo nikjer nč, kar bi nam kdo spravil. Mura teče svojo pot in dela kmetom škodo, vse govorice o regulaciji so pa utihnile. Kaj je vzrok, da se Mura še vedno ne regulira?

Crensoveci. Zadnjič smo poročali, da je dobil »Slovenski gospodar« v naši fari 10 novih naročnikov, danes vam pa sporočamo, da smo dobili v tem mesecu že 51 novih naročnikov

za »Slovenskega gospodarja«, in sicer v Črensovcih 16, v Gornji Bistrici 16, v Sr. Bistrici 13, v Dol. Bistrici 4, v Trnju 1 in v Žižkih 1. Novi naročniki se še vedno oglašajo. V naši fari ima sedaj »Slovenski gospodar« 85 naročnikov. K novemu letu bomo visoko prekorčili številko 100. Tako velikega uspeha nihče ni pričakoval. Hvala lepa vsem naročnikom!

Žižki. Gasilski svetek 15. t. m. so svetili tudi naši gasilci. Pa je bilo menda malo gasilskih čet širom dravske banovine, ki bi obhajale svoj svetek tako, kot so ga naši gasilci, ki so pristopili v krojih k skupnemu svetu obhajilu. Posnemanja vredno!

Sobota. V sredo 18. t. m. je imelo »Slov. kat. akad. društvo Zavednost v Prekmurju« v Soboti izredni občni zbor. Vreme je bilo slaboto obisk ni bil polnoštevilen. Razpravljala se je o podpornem odseku, o težavah naših studentov, o »Prekmurskem akad. klubu« itd. Izvolil se je nov odbor. Zelimo, da bi se mogli vsi sklepi tudi uresničiti.

Bogojina. V nedeljo 29. julija bo pri nas novo sveto mašo g. Jožef Berden, pridigoval mu do stric Berden Andrej, župnik v Martjančin.

Zarje mladinskega gibanja.

Franjo Tanjšek, Št. Andraž pri Velenju.

Po slovenski zemlji se v Krista in Božje Matere imenu družijo osamljena srca, da postanejo cor unum et anima una — eno srce in ena duša. Iz razbitih kamenčkov se gradi veličasten hram krščanske organizacije, dom večne prosvete. Na njegovem slemenu pa blesti križna roža iz listov združenega slovenskega katoliškega ljudstva. Tak hram ni delo enega dne, ne enega rodu. Doba narodovega življenja je delavnik njegovih gradivev. Marsikomu

pade sredi dela iz rok težko kladivo, ki z njim kleše mramorne sklade, skali se oko, preden zagleda dovršeno svoidovje. A blagor mu, kdor v zvesti dnini ogladi le en kamenček, pridene le zrnci skupnemu domu.

Te pomembne besede, ki jih je govoril naš nepozabni dr. Janez Ev. Krek dne 15. septembra l. 1904. na vseslovenskem mladeniškem shodu na Brcjah, nam jasno pričajo o velikem delu, ki ga je vršila takratna mladina. Leto prej pa so se že vršili enaki mladeniški shodi na Ptujski gori, pri Sv. Trojici v Slov. goricah in v Petrovčah. To je bilo veličastno mladinsko gibanje, koga sadovi ostanejo trajni. Da je bil zlomljen silen pritisk nemštva, ki je bilo vztrajno na delu, da zasužnji celokupni naš narod, da za vedno zatre njegove šege, navade in jezik, se imamo zahvaliti edino takratni mladini in njenim voditeljem. Kdor prebira teda

redkih živali se podijo ter plavajo samo še tod, druge zopet nastopajo v takih množinah, kakor jih je najti težko v kakem drugem morju na svetu. Morska žival hoče imeti svoj mir in baš v Mehikanskem morju ga ima. To morje je bolj izven prometne črte za potniške, tovorne ter ribiške ladje in radi tega se je zbralo tukaj vse, kar beži pred največjim sovražnikom ter uničevalcem živalstva, pred — človekom. Kapitan je nam slikal iz lastnega doživljaja, kako bomo kmalu lahko videli orjaškega morskega slona, ki je že povsod na svetu iztrebljen, le tukaj se še solnči po samotnem pesku otoka Guadelupe. Mehikanska vlada je namreč strogo prepovedala lov na tega sicer povsem nedolžnega morskega velikana. Srečali bomo morskega hudiča, člonom ter lesenim jadrnicam silno nevarno ribo žagarico, velikanske morske želve, kite itd.

G. kapitan nas je znal tolikanj navdušiti za pomorsko redko živalstvo, da smo kar koprneli radovednosti, kedaj in kje bomo srečali te iz drugih morij baš semkaj pribegle velikane.

Zgodaj zjutraj me je poklical na krov pred sončnim vzhodom naš fotograf Bill. Pokazal je

z roko proti levi na zameglene obrise otoka, ki se je dvigal 1300 m nad morsko gladino. Še le proti poldne smo pripluli tako bližu, da smo zčeli križariti krog severnega rta otoka. Pripljali smo se pred samotni otok Guadelupe, katerega so si izbrali morski sloni za svoje poslednje pribežališče. Jahta je zmanjšala brzino, da bi ne zadela ob kako skalo, ob katerih so se odbijali valovi ter vprizarjali na vseh koncih ter krajih mično prikazen mavrice v najbolj solnčnem opoldnju. Bližali smo se bolj peščeni obali. Skozi daljnogled smo napenjali oči s krova. Zagledali smo na pesku par ogromnih črnih mas, ki so se mirno solnčile ter predajale počitku, ne menec se za prihod radovednežev.

Radi plitvine morja je morata ladja spustiti sidro dalje proč od otoka. Spustili so z jahte čoln na jadra. Prav vsi raziskovalci smo se odločili, da se popeljejo v čolnu na otok in si ogledamo od bližu živalsko redkost — morskega slona, ki živočari tukaj v zadnjih preostankih nekoč po vseh toplejših morjih razširjenega mogočnega živalskega plemena.

Pristanek z čolnu nam je uspel brez vseh

ne plesal. V starosti 20 let sem posedal premoženje 754.25 dolarjev. Umrl mi je stric, s katerim si nisva bila dobra in mi je zapustil 3 milijone v železniških delnicah. Posnemajte me, gospodje! —

Čudovita puška.

Raziskovalnemu zavodu v Kanadi je uspelo, da je znašel puško, koje kroglo prekašajo glede učinka vse tozadne dosedanje iznajdbe. Krogla poseda aluminijasto kapico, predre vsak jekleni oklep in celo takega, ob katerega so se dosedajni izstrelki komaj neznačno osmeknili. Vojak-pešec, ki bo oborožen s čudežito kanadsko puško, bo lahko onemogočil prodiranje oklep-